

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **O. C.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. J. K., bývajúcim v B., proti žalovanému **Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislave**, Primaciálne nám. č. 1, Bratislava, **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 24 C 28/2006 a na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 14 Co 114/2008, o námietke zaujatosti sudkyne Krajského súdu v Bratislave, rozhodol

t a k t o :

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave Mgr. Barbora Barteková **j e v y l ú č e n á** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 14 Co 114/2008.

O d ô v o d n e n i e

V rámci odvolacieho konania na pojednávaní 14. októbra 2008 splnomocnený zástupca žalobkyne vzniesol námietku zaujatosti voči sudkyňi Krajského súdu v Bratislave Mgr. Barbore Bartekovej z dôvodu blízkeho rodinného pomeru zákonného sudcu na súde prvého stupňa (JUDr. Ivana Barteka) a členky odvolacieho senátu (ide o manželov – pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) nie je vylúčené, že o veci rokovali aj súkromne a táto skutočnosť sama osebe vzbudzuje pochybnosti o nestrannosti a nezaujatosti členky senátu v tejto veci.

Namietaná sudkyňa krajského súdu Mgr. Barbora Barteková vo vyjadrení k vznesenej námietke zaujatosti uviedla, že túto námietku zaujatosti považuje za dôvodnú a spĺňajúcu náležitosti § 15a ods. 2, 3 O.s.p. a súčasne vyjadrila súhlas so svojím vylúčením z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vec prejednal (§ 16 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že uplatnenej námietke žalobkyne je potrebné vyhovieť.

Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľnom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 14 ods. 1 O.s.p.).

Neoddeliteľnou súčasťou práva na spravodlivý proces tak, ako je vymedzené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (tiež v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca. Nestrannosť a nezaujatosť sudcu je jedným z hlavných predpokladov spravodlivého rozhodovania a jednou z hlavných premís dôvery občanov a iných subjektov v právo a právny štát (čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Nestrannosť sudcu je predovšetkým subjektívnou psychickou kategóriou, vyjadrujúcou vnútorný psychický vzťah sudcu k prejednávanej veci v širšom zmysle (zahŕňa vzťah k predmetu konania, účastníkom konania, ich právnym zástupcom), o ktorej disponuje schopnosťou relatívne presne referovať iba sudca sám. Iba takto úzko chápaná kategória nestrannosti sudcu by však v praxi ťažko našla uplatnenie vzhľadom k obtiažnej objektívnej preskúmateľnosti vnútorného rozpoloženia sudcu. Kategóriou nestrannosti je preto treba vnímať širšie, tiež v rovine objektívnej. Za objektívne ale nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu iba subjektívne javí vonkajšiemu pozorovateľovi (účastníkovi konania), ale to, či reálne neexistujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým, vzťahom k veci disponuje. Z uvedeného vyplýva, že vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci má byť založené nie iba na skutočne preukázanej zaujatosti, ale už vtedy, ak možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanej veci namietaná sudkyňa, členka odvolacieho senátu Mgr. Barbora Barteková už dňa 29. apríla 2008 (prípís z čl. 80 spisu) oznamovala predsedníčke krajského súdu, citujeme : „dňa 24.4.2008 bola nášmu súdu ako súdu odvolaciemu predložená vec z Okresného súdu Bratislava III v Bratislave, v ktorej rozhodoval môj manžel – JUDr. Ivan Bartek. Vec napadla do senátu 14 Co a bola pridelená mne. Aj keď sa vo veci necítim byť nijako zaujatá, náš blízky rodinný vzťah by v niekom

mohol vzbudiť dojem mojej zaujatosti a preto predkladám spis v súlade s ust. § 15 O.s.p. na rozhodnutie o pridelení iného sudcu do senátu 14 Co na prejednanie tejto veci a o pridelení tejto veci inému sudcovi“. Následne, v písomnom oznámení zo 14. mája 2008 podpredsedníčka krajského súdu (mimo iného) uviedla, že v danom prípade má za to, že nie sú dané dôvody na vylúčenie sudcu v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. a nie je dôvod na pridelenie veci inému sudcovi. Vec potom bola predložená v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v dôsledku námietky zaujatosti vznesenej voči Mgr. Barbore Bartekovej splnomocneným zástupcom žalobkyne.

V zhode s vyššie uvedeným platí, že predpoklady zaujatosti uvedené v § 14 ods. 1 O.s.p. zakladajú vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nie iba pre jeho skutočne preukázanú zaujatosť, ale už vtedy, ak možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Nejde teda iba o hodnotenie subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti alebo necíti byť zaujatý, alebo hodnotenie osobného vzťahu k účastníkom konania, ich právnym zástupcom alebo k veci, ale o objektívnu úvahu, či – s ohľadom na okolnosti prípadu – možno mať za to, že by sudca zaujatý mohol byť.

Na základe uvedeného, berúc do úvahy vyjadrenie samotnej námietkou dotknutej sudkyne, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že v danej veci nemožno v rozumnej miere vylúčiť existenciu legitímnych pochybností o tom, že vec prejednávajúca sudkyňa krajského súdu určitým, nie nezaujatým, vzťahom k veci disponuje. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, vyplývajúce z obsahu spisu, totiž existujú dôvodné pochybnosti o nestrannosti sudkyne (ako kategórii objektívnej povahy) berúc do úvahy okolnosti o objektivite sudcovského rozhodovania protirečiace, a to natoľko, že v objektívnom zmysle ústavne chránenu nestrannosť sudcovského rozhodovania spochybňujú.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudkyňa Krajského súdu v Bratislave Mgr. Barbora Barteková je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 14 Co 114/2008.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. októbra 2008

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová